

Értékelési útmutató az emelt szintű érettségi szóbeli vizsgához

A szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden szóbeli feleletet ezen szempontok segítségével kell értékelni.

A következő táblázatok az értékelési szempontokat és az egyes szempontoknál adható maximális pontszámot mutatják.

Első feladat (Társalgás)

Értékelési szempont	Pontszám
A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása	2
Szókincs, kifejezésmód	1
Nyelvtan	1
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	1
Összesen	5

Második feladat (Vita)

Értékelési szempont	Pontszám
Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása	5
Szókincs, kifejezésmód	2
Nyelvtan	2
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	1
Összesen	10

Harmadik feladat (Önálló témakifejtés)

Értékelési szempont	Pontszám
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	4
Szókincs, kifejezésmód	4
Nyelvtan	4
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	3
Összesen	15

Amennyiben a vizsgázó felelete az első értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Értékelési skála az emelt szintű társalgási feladathoz

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó teljes mértékben eléri kommunikációs célját, minden információt közöl partnerével.</p> <p>A vizsgázó aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó nagyrészt eléri kommunikációs célját, a lényeges információkat közli partnerével, nagyrészt megfelelően válaszol.</p> <p>A vizsgázó igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó nem éri el kommunikációs célját, nem képes a megfelelő információkat közölni, illetve visszakérdezni.</p> <p>A vizsgázó nem kezdeményez, és/vagy nem képes a beszélgetésben részt venni, a kommunikációt megvalósítani.</p>

Szókincs, kifejezőmód

1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó ritkán keresi a szavakat. Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó szókincse szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a megértést.</p> <p>A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó többnyire helyesen használja a nyelvtani struktúrákat. Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a megértést.</p>	<p>A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.</p>

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú.</p> <p>Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás. Beszéde érthető és követhető.</p>	<p>A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél. Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozza a megértést.</p>

Értékelési skála az emelt szintű vitafeladathoz

Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó meggyőzően fejt ki véleményét, és álláspontját megfelelően támasztja alá érvekkel, példákkal.</p> <p>Beszélgetőpartnere hozzászólásaira gyorsan és megfelelően reagál.</p> <p>A vizsgázó aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megfelelően fejt ki véleményét, és törekszik álláspontját érvekkel, példákkal alátámasztani.</p> <p>Általában megfelelően reagál beszélgetőpartnere hozzászólásaira.</p> <p>A vizsgázó igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó többnyire röviden, szűkszavúan fejt ki véleményét, keveset érvel, és kevés példát hoz, de álláspontja még világossá válik.</p> <p>A beszélgetés során keveset kezdeményez, beszélgetőpartnere hozzászólásaira lassan és nem mindig megfelelően reagál.</p> <p>A vizsgázó kevéssé alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó túl röviden fejt ki véleményét, nem vagy alig érvel, így álláspontja nem válik világossá.</p> <p>A vizsgázó nem kezdeményez, és/vagy nem képes a beszélgetésben részt venni, a kommunikációt megvalósítani.</p>

Szókincs, kifejezés mód

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó ritkán keresi a szavakat.</p> <p>Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó többször keresi a szavakat, és/vagy ismételi.</p> <p>A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó szókinccse szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a megértést.</p> <p>A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó többnyire helyesen használja a nyelvtani struktúrákat.</p> <p>Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a megértést.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja a nyelvtani struktúrákat. Hibái általában nem nehezítik a megértést, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt.</p>	<p>A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.</p>

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú.</p> <p>Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás.</p> <p>Beszéde érthető és követhető.</p>	<p>A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél. Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozza a megértést.</p>

Értékelési skála az emelt szintű önálló témakifejtés feladathoz

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó a képi információ és az irányító szempontok felhasználásával önállóan, részletesen, sokoldalúan és megfelelő mennyiségben tárgyalja a témát. Mondanivalóját logikusan és összefüggően fejt ki.	A vizsgázó a képi információ és az irányító szempontok felhasználásával önállóan, megfelelő mennyiségben tárgyalja a témát. Mondanivalóját általában logikusan és összefüggően fejt ki.	A vizsgázó röviden, ötletszegényen tárgyalja a témát. Az önálló témakifejtést követő kiegészítő kérdésekre válaszolva is csak részben képes a téma további kifejtésére. Mondanivalója nem mindig logikus, témakifejtése több helyen nem összefüggő.	A vizsgázó nem ad kielégítő mennyiségű információt a témáról. A kiegészítő kérdésekre nem vagy nem megfelelően válaszol. A vizsgázó nem tudja összefüggően és logikusan kifejteni a témát. Összefüggéstelen, izolált mondatokat használ.

Szókincs, kifejezés mód

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését. A vizsgázó ritkán keresi a szavakat. Megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókinccset használ. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A vizsgázó többször keresi a szavakat, és/vagy ismételi. A vizsgázó általában megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó egyszerű szókinccset használ. Szóhasználatuk sokszor nem megfelelő, ami esetenként jelentősen nehezíti a megértését. A vizsgázó sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi. Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.	A vizsgázó szókinccse szegényes, a nem megfelelő szóhasználat akadályozza a megértést. A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.

Nyelvtan (mondattan, alaktan)

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó többnyire helyesen használja a nyelvtani struktúrákat. Kevés hibát ejt, hibái nem nehezítik a megértést.	A vizsgázó több hibával használja a nyelvtani struktúrákat. Hibái általában nem nehezítik a megértést, csak kevés, a megértést nehezítő nyelvi hibát ejt.	A vizsgázó csak a leg-egyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. Sok hibát ejt, hibái jelentősen megnehezítik a megértést.	A vizsgázó mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó beszédtempója megfelelő, esetleg helyenként lassú. Kiejtése és hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás. Beszéde érthető és követhető.	A vizsgázó beszédtempója elfogadható, bár többször lelassul. Kiejtése és hanglejtése elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősebben érezhető. Beszéde többnyire érthető és követhető.	A vizsgázó lassan, akadozva beszél. Beszédén az anyanyelvi hatás igen erősen érezhető. Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a megértést.	A vizsgázó nagyon lassan, szaggatottan beszél. Beszédtempója, valamint kiejtése és hanglejtése akadályozza a megértést.